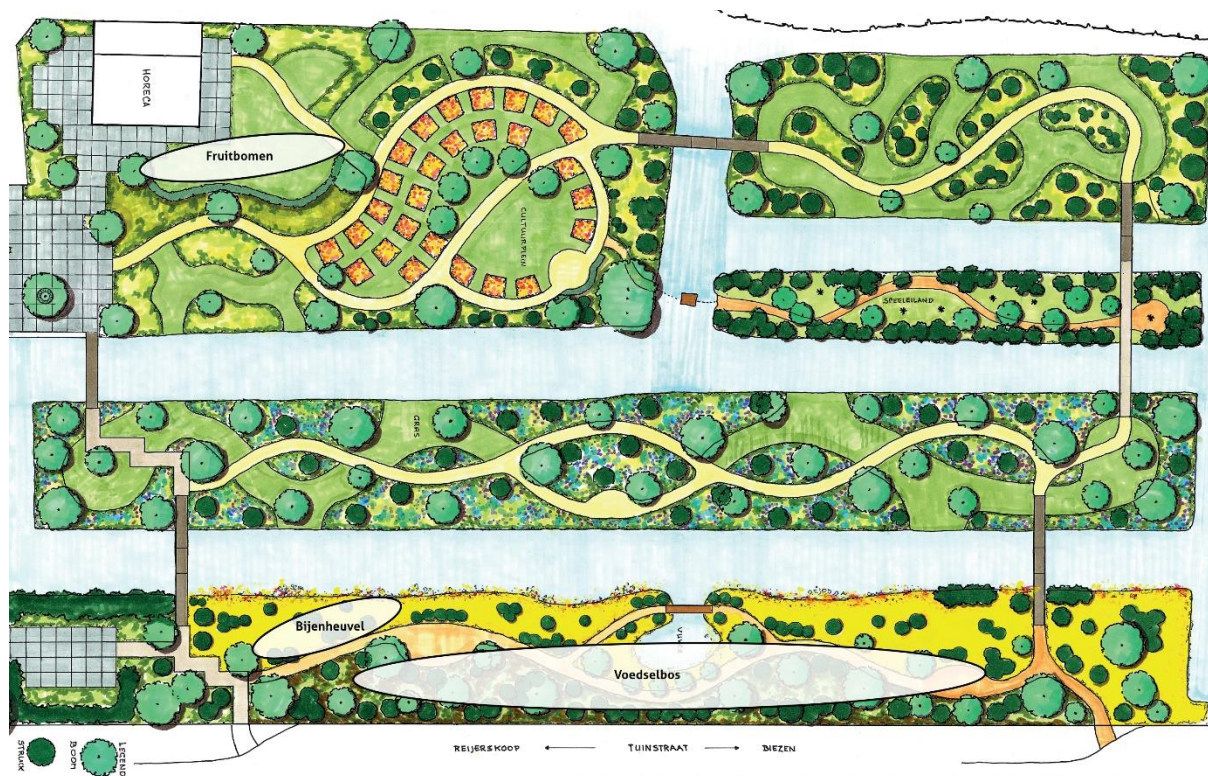

Aan : College
Van : Niek van 't Wout, Marcel Eilers
Datum : 28 augustus 2024
Onderwerp : **Notitie** "Participatievoorstel TUINEN van BOSKOOP"

Participatievoorstel voor de TUINEN van BOSKOOP

In de loop van 2024 worden de TUINEN van BOSKOOP opgeleverd in het gebied tussen Reijerskoop-Tuinstraat en Proeftuin in Boskoop. Hiermee ontstaat een belangrijk cultuurhistorisch centrum, met grote toeristische en educatieve waarde. Het gebied vormt de vestigingslocatie van: Stichting Sortimentstuin Harry van der Laar, het Boomkwekerijmuseum, Imkervereniging Groene Hart, KVBC-veldkeuringen, Boskoop Creatief, De Boskoopse VVV en Stichting Rondvaarten & Promotie Boskoop. Ook wordt er in het gebied een horecagelegenheid gevestigd en een speelgelegenheid gerealiseerd.

Stichting Sortimentstuin Harry van der Laar werd in 2012 op initiatief van de verenigingen Kring Boskoop van de Ned. Bond van Boomkwekers en de Koninklijke Vereniging Boskoopse Culturen opgericht om de sortimentstuin van het Proefstation voor de Boomkwekerij voor de toekomst te behouden voor de toekomst. Eerder was deze tuin op het Rijneveld gevestigd.

Op de TUINEN van BOSKOOP wordt niet alle beschikbare ruimte ingevuld met door kwekers ingerichte demonstratietuinen met kwekerijgewassen en vaste planten. Met name de strook

direct aan de Tuinstraat is nog niet ingevuld. Hier ligt een mooie kans voor de gemeente om in dit initiatief te participeren en aan diverse gemeentelijke opgaven bij te dragen.

Gemeentelijke opgaven

Het initiatief sluit op meerdere manieren aan op verschillende opgaven. Het initiatief past volmaakt bij de centrale waarden zoals geformuleerd in onze **omgevingsvisie “Groene gemeente met lef!”**: een gemeente van ontmoeten en verbinden, duurzame en groene gemeente en een vitale woon- en leefgemeente.

Daarnaast passen de TUINEN van BOSKOOP binnen de **beleidsopgave “Samen Sterker”**, waarin opgaven geïntegreerd worden binnen andere sociaal-maatschappelijke voorzieningen en ruimte voor lokaal initiatief. Onze ambitie is een nog socialere en zelfredzamere gemeenschap die ook eigenaarschap toont in het gebruik en beheer van de leefomgeving.

Ook sluit het initiatief aan op het **Coalitieakkoord 2022-2026** waarin verdere vergroening wordt gestimuleerd om de gestelde klimaatambities in 2050 te realiseren. Tot slot draagt het initiatief bij aan de ambities voor klimaatadaptatie en biodiversiteit, zoals geformuleerd in de **Duurzaamheidsprogramma 2021-2030**, waarin gemikt wordt op samenwerking met inwoners, bedrijven, belanghebbenden en de regio en bewustwording van de urgentie van klimaatadaptatie en biodiversiteit één van de belangrijkste speerpunten is.

Tot slot komt het initiatief tegemoet aan de doelstellingen van het **Groenbeleidsplan 2023-2033** (nog niet formeel vastgesteld) waarin wordt beschreven hoe wij de kwaliteit van het groen behouden, verbeteren en uitbreiden.

Participatievoorstellen

De TUINEN van BOSKOOP biedt de gemeente goede kansen om de samenleving bij gemeentelijke opgaven te betrekken. Vanuit Eetbaar Alphen doen we dat bijv. ook al bij:

- Stadstuin de Schittering
Voedselproject in Edelsteenbuurt op circa 800 m2; opgestart in 2022 door Stichting Help Anders
Naast hulp in natura, zoals plantgoed en compost bij opstart, tot nu toe jaarlijks bijdrage voor compost, plantgoed
- Eetbaar Irenebos
Na aanplant in 2020, 2021 (ca. 1000 m2), jaarlijks bijdrage voor locatie specifiek onderhoud. Aanvankelijk uitgevoerd door IVN. Sinds 2023 op initiatief van Eetbaar Alphen onderhoud door partijen als Rijnvicus en Reclassering
- Pluktuin Van Heutz & van Brakel
Eetbare aanplant (ca. 600 m2) op initiatief en onder verantwoordelijkheid van de

gemeente naar aanleiding van een inplantactie vanuit Steenbreek onder het motto 'goed voorbeeld doet goed volgen'.

Vanuit het groenparticipatie- en het leefbaarheidsbudget wordt bijvoorbeeld ook bijgedragen aan:

- Tom in de buurt SOM Koudekerk aan den Rijn
- Dierweide Koudekerk aan den Rijn
- Tollens plantsoen Koudekerk aan den Rijn
- Buurt moestuin
- Hofstedepark Koudekerk aan den Rijn
- Onderhoud groen, Beethovenlaan Hazerswoude-Rijndijk

Op basis van eerdere overleg en een werkbezoek aan de Tuinen van Boskoop op 9 juli 2024 zijn er voorstellen geformuleerd op basis waarvan de gemeente in dit prachtige project kan participeren.

Plan is (deels) aan te sluiten op de educatieve opzet zoals die ook is gerealiseerd in leerparken als het Irenebos en het Klimaatbos, met de thema's Klimaat, Bijen (bestuivers) en Eetbaar. Hierbij kan worden meegelift op bestaande infrastructuur zoals websites en een op QR-codes gebaseerd informatiesysteem. Uitgangspunt is dat het totale terrein wordt gezien als een mogelijkheid gemeentelijke vergroenings- en biodiversiteitsopgaven participatief uit te dragen en in dat kader willen we de mogelijkheden onderzoeken tot het tijdelijk ondersteunen van participatief beheer, voor een periode van maximaal 3 jaar. Dit voorstel bevat vier aparte gemeentelijke bijdragen:

1. Fruitbomen langs het horecagedeelte

Hier is ruimte voor circa 8 tot 10 fruit- of anderszins eetbare bomen. Deze aanplant kan worden voorzien met informatie over bijvoorbeeld toepassing en oogsttijd via een QR-code systeem

2. Leef- en nestruimte voor bestuivers

In navolging van het IreneBos en Klimaatbos kan er voor een grote groep bestuivers nestruimte worden gecreëerd via bijenheuvels en via een aantal bijenhotels met bewezen werking, zoals de educatieve producten van ToBee.nl. Naast de bestaande aanplant en de wilde inheemse vegetatie in de buurt kan in voedsel worden voorzien via bloemenweides.

3. Inrichting van een klein voedselbos langs Tuinstraat met onder meer:

- a. Door Eetbaar Alphen eerder ingekocht plantgoed.
- b. Plantgoed dat in het Irenebos door dunning vrijkomt.
- c. Op zaailingen geënte fruitsoorten van voor 1950. Deze oude aanpak garandeert sterkere bomen, geschikt voor iedere bodem, die minder

onderhoud nodig hebben dan op zwakkere onderstammen geënte modernere fruitrassen.

4. **Aanleg van routes met behulp van routepalen en QR codes door het gebied.** De relatie van vegetatie met gezondheid, duurzaamheid, klimaat en biodiversiteit wordt uitgelegd. De relatie van vegetatie met de opgaven van de gemeente wordt uitgelegd en gedeeld, net zoals dit gebeurt in het Prinses IreneBos en Klimaatbos. Een en ander sluit aan bij de ambities van groenbeleid.

Beheer

Het beheer van het gebied wordt verzorgd door vrijwilligers, met oog op de grootte van het gebied mogelijk aangevuld met een beroepskracht. De realisatie van de Tuinen van Boskoop levert op veel gebied een aanvulling op de openbare ruimte. Het is goed vertoeven in een groene ruimte waar zowel gespeeld kan worden, gewandeld en geleerd kan worden. Men krijgt uitleg over de functie van bomen en groen in relatie tot duurzaamheid, gezonde woonomgeving, biodiversiteit etc. Een tegemoetkoming in de vorm van een bijdrage voor een klein gedeelte van het gebied, zeker tijdens de opstartfase, is verdedigbaar. Hiervoor zou het gedeelte Voedselbos in aanmerking kunnen komen.

Middelen & Kosten (dekking uit Eetbaar Alphen)

- Fruitbomen nabij horeca € 3.000,-
- Bijenheuvel 16 m2 € 3.000,-
- Bijenhotels ToBee € 1.500,-
- Voedselbos Tuinstraat € 3.500,-
- Onvoorzien € 3.000,-
- **Totaal € 14.000,-**

Middelen & Kosten (dekking uit budget voor implementatie visie op transformatiegebieden)

- **Aankoop palen en aanbrengen verwijzing en QR codes € 10.000**

Middelen & Kosten (dekking uit budget Groenvoorzieningen – beheer en onderhoud)

- **Bijdrage beheer voedselbos in opstartfase € 7.500,-**